I

(Retsakter, hvis offentliggørelse er obligatorisk)

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE Nr. 1622/2006/EF

af 24. oktober 2006

om en fællesskabsaktion vedrørende »Den Europæiske Kulturhovedstad« 2007-2019

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 151,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ([1]),

efter proceduren i traktatens artikel 251 ([2]), og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1419/1999/EF ([3]) blev der indført en fællesskabsaktion vedrørende »Den Europæiske Kulturhovedstad« 2005-2019.

(2) Det fremgik af en undersøgelse af de resultater, der blev opnået med de europæiske kulturbyer frem til 2004, at de havde haft positive virkninger med hensyn til medieomtale, udvikling af kultur og turisme samt borgernes anerkendelse af betydningen af valget af deres by. Det er imidlertid nødvendigt at forbedre aktionen, navnlig hvad angår dens langsigtede virkninger for de pågældende byers og regioners udvikling på det kulturelle område.

(3) Ved at give de udpegede byer mulighed for at inddrage den omkringliggende region, herunder øer, kan aktionen nå et bredere publikum, og dens virkning kan forstærkes.

(4) Deltagerne i aktionen har fremhævet problemerne i den udvælgelsesproces, som er fastlagt i afgørelse nr. 1419/1999/EF, og har anbefalet en kontrol af forslagene, især for at styrke forslagenes europæiske dimension, forbedre konkurrenceelementet og omdefinere juryens rolle.

(5) I betragtning af betydningen og virkningen af »Den Europæiske Kulturhovedstad« er det nødvendigt at etablere en blandet udvælgelsesproces, der inddrager det nationale plan og fællesskabsplanet, og at indføre målrettet overvågning og rådgivning for at integrere et nationalt element og styrke den europæiske dimension.

(6) Arrangementets forberedende fase er af afgørende betydning for et godt resultat i overensstemmelse med aktionens formål.

(7) For at sikre aktionens europæiske merværdi er det efter udvælgelsen nødvendigt med en overvågningsfase, for det første med henblik på at opfylde kravene til aktionens kulturprogram, og for det andet for at sikre ekspertrådgivning og -bistand.

(8) Der bør oprettes en udvælgelsesjury (»juryen«) bestående af tretten eksperter, hvoraf seks udpeges nationalt og syv udpeges på fællesskabsplan, som bør overvåge udvælgelsesfasen indtil udpegelsen af byen. De syv jurymedlemmer, der udpeges på fællesskabsplan, udgør »overvågnings- og rådgivningsudvalget«, som bør overvåge processen og rådgive »de europæiske kulturhovedstæder« i aktionens forberedende fase.

(9) For at støtte og bistå både ansøgerbyerne og de udpegede byer bør der oprettes et websted benævnt »Europæiske Kulturhovedstæder« (ansøgning, udvælgelse, gennemførelse og links), som vedligeholdes og opdateres af Kommissionen.

(10) Det er vigtigt at tilskynde til formidling af god praksis, især for at sikre en europæisk merværdi i aktionen. Derfor bør netværk af tidligere officielle europæiske kulturhovedstæder tilskyndes til at spille en konstruktiv rolle ved at udveksle erfaringer og bedste praksis med kommende europæiske kulturhovedstæder, navnlig på grundlag af udvekslinger i forberedelsesfasen.

([1]) EUT C 115 af 16.5.2006, s. 56.
([2]) Europa-Parlamentets udtalelse af 5.4.2006 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 25.9.2006.
([3]) EFT L 166 af 1.7.1999, s. 1. Ændret ved afgørelse nr. 649/2005/EF (EUT L 117 af 4.5.2005, s. 20).

(11) Det er vigtigt at belønne kulturprogrammets kvalitet ud fra de opstillede mål og krav, navnlig til den europæiske merværdi, ved at tildele en pris af økonomisk art.

(12) For at sikre en langsigtet virkning af »Den Europæiske Kulturhovedstad« bør initiativet samt de strukturer og den kapacitet, som aktionen skaber, anvendes som grundlag for en langsigtet udviklingsstrategi på det kulturelle område for de pågældende byer.

(13) For at muliggøre tredjelandes deltagelse i europæiske kulturinitiativer bør der ses nærmere på initiativet »europæisk kulturmåned« ([1]) eller et tilsvarende initiativ.

(14) Gennemførelsen af den udpegningsproces, der er fastlagt i denne afgørelse, kræver en periode på seks år. Da denne afgørelse træder i kraft i 2007, kan denne proces ikke gennemføres for årene 2011 og 2012. Der er derfor fastlagt en udpegningsproces for disse år.

(15) Af klarhedshensyn bør afgørelse nr. 1419/1999/EF ophæves og erstattes af nærværende afgørelse —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Formål

Der gennemføres en fællesskabsaktion vedrørende »Den Europæiske Kulturhovedstad« med det formål at fremhæve de europæiske kulturers rigdom og mangfoldighed samt deres fælles træk og medvirke til at give de europæiske borgere større forståelse for hinanden.

Artikel 2

Deltagelse i aktionen

1. Byer i medlemsstaterne og i lande, der tiltræder Den Europæiske Union efter den 31. december 2006, kan udpeges til europæisk kulturhovedstad i ét år i den rækkefølge, der fremgår af bilaget.

2. Udpegelsen gælder for én by i hver af de medlemsstater, der er anført i bilaget.

Den kronologiske rækkefølge, der fremgår af bilaget, kan ændres efter gensidig aftale mellem de berørte medlemsstater.

([1]) Konklusioner vedtaget af kulturministrene, forsamlet i Rådet, den 18. maj 1990 om kriterierne for fremtidige valg af Den Europæiske Kulturby og om en særlig europæisk kulturmåned (EFT C 162 af 3.7.1990, s. 1).

Artikel 3

Ansøgninger

1. Enhver ansøgning skal omfatte et kulturprogram med en europæisk dimension, der især bygger på kulturelt samarbejde i overensstemmelse med de mål og foranstaltninger, der er omhandlet i traktatens artikel 151.

2. Programmet skal være udarbejdet med særlig henblik på det europæiske kulturhovedstadsår og lægge vægt på den europæiske merværdi i overensstemmelse med kravene i artikel 4.

3. Programmet skal være i overensstemmelse med den berørte medlemsstats nationale kulturstrategi eller -politik eller, hvor en medlemsstats institutionelle struktur giver anledning hertil, med de regionale kulturstrategier, forudsat at sigtet med sådanne strategier eller politikker ikke er at begrænse antallet af byer, der kan udpeges til europæiske kulturhovedstæder i henhold til denne afgørelse.

4. Programmet skal løbe over mindst et år. Hvis det er rimeligt begrundet, kan de udpegede byer vælge at lade programmet løbe over et kortere tidsrum.

5. Der skal være en sammenhæng mellem programmerne i de byer, der er udpeget samme år.

6. Byerne kan vælge at inddrage den omkringliggende region i deres program.

Artikel 4

Krav til kulturprogrammet

Kulturprogrammet skal opfylde følgende krav til henholdsvis »den europæiske dimension« og »by og borgere«.

1) Med hensyn til »den europæiske dimension« skal programmet:

a) fremme samarbejdet mellem kulturformidlere, kunstnere og byer i den berørte medlemsstat og i andre medlemsstater inden for alle kultursektorer

b) fremhæve værdien af kulturel mangfoldighed i Europa

c) understrege de fælles aspekter i de europæiske kulturer.

2) Med hensyn til »by og borgere« skal programmet:

a) fremme deltagelse af de borgere, der bor i og omkring den pågældende by, og skabe interesse hos dem og hos borgere fra andre lande

b) være bæredygtigt og indgå som en del af byens langsigtede strategi for den kulturelle og sociale udvikling.

Artikel 5

Indsendelse af ansøgninger

1. En indkaldelse af ansøgninger offentliggøres hvert år af de berørte medlemsstater senest seks år inden den pågældende aktions start.

I hver indkaldelse af ansøgninger, der er rettet til de byer, som kan ansøge om at blive europæisk kulturhovedstad, henvises til de krav, der er fastlagt i artikel 4, og den vejledning, der er tilgængelig på Kommissionens websted.

Fristen for indsendelse af ansøgninger i forbindelse med en indkaldelse af ansøgninger er højst ti måneder regnet fra offentliggørelsen heraf.

I en ansøgning, der indsendes i forbindelse med en indkaldelse af ansøgninger, skal der gives en redegørelse for det program, som den ansøgende by planlægger at gennemføre i det pågældende år.

2. Den berørte medlemsstat giver Kommissionen meddelelse om ansøgningerne.

Artikel 6

Jury

1. For hver berørt medlemsstat oprettes en jury, som vurderer ansøgningerne fra de ansøgende byer. Hver jury anbefaler udvælgelsen af én by i den berørte medlemsstat.

2. Hver jury består af 13 medlemmer, hvoraf syv skal være personer udpeget af de europæiske institutioner som omhandlet i stk. 4. De øvrige seks medlemmer udpeges af den berørte medlemsstat i samråd med Kommissionen. Den berørte medlemsstat udnævner herefter juryen. Juryen vælger sin formand blandt de personer, der er udpeget af Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen og Regionsudvalget.

3. Jurymedlemmerne skal være uafhængige eksperter uden interessekonflikter, for så vidt angår de byer, der har reageret på indkaldelsen af ansøgninger, og have indgående erfaring og ekspertise inden for kultursektoren, vedrørende den kulturelle udvikling i byer eller afholdelse af aktionen »Den Europæiske Kulturhovedstad«.

4. De europæiske institutioner udpeger medlemmerne af juryen for tre år, som følger: to medlemmer udpeget af Europa-Parlamentet, to af Rådet, to af Kommissionen og én af Regionsudvalget. Som en undtagelse vil der i det første år, efter denne afgørelses ikrafttræden, blive udpeget to eksperter af Kommissionen for et år, to af Europa-Parlamentet for to år, to af Rådet for tre år og en af Regionsudvalget for tre år.

Artikel 7

Foreløbig udvælgelse

1. De berørte medlemsstater skal senest fem år inden aktionens start indkalde til et møde for foreløbig udvælgelse med den jury, der er omhandlet i artikel 6.

2. Juryerne vurderer ansøgningerne fra de byer, som har reageret på indkaldelsen af ansøgninger, ud fra de krav, der er fastlagt i artikel 4.

Juryen udarbejder en liste over indstillede byer, hvis ansøgninger skal undersøges nærmere, og en rapport om de indstillede byers ansøgninger samt henstillinger til byerne på listen.

3. Juryen sender sin rapport til den berørte medlemsstat og Kommissionen. Hver berørt medlemsstat godkender formelt listen på grundlag af juryens rapport.

Artikel 8

Den endelige udvælgelse

1. De indstillede byer på listen udarbejder endelige ansøgninger og fremsender disse til den berørte medlemsstat, som herefter fremlægger dem for Kommissionen.

2. Ni måneder efter mødet for den foreløbige udvælgelse indkalder de berørte medlemsstater den relevante jury til et møde for at foretage den endelige udvælgelse.

3. Juryen evaluerer de ændrede programmer fra de indstillede byer på listen ud fra kravene til aktionen og juryens henstillinger fra mødet for den foreløbige udvælgelse.

4. Juryen udarbejder en rapport om programmerne fra de indstillede byer på listen sammen med en henstilling vedrørende udpegelse af én by i den berørte medlemsstat som europæisk kulturhovedstad.

Rapporten omfatter endvidere henstillinger til den udvalgte by om de forberedelser og arrangementer, der forventes i det pågældende år, hvis byen udpeges af Rådet som europæisk kulturhovedstad.

Rapporten sendes til den berørte medlemsstat og til Kommissionen. Den offentliggøres på Kommissionens websted.

Artikel 9

Udpegelse

1. De berørte medlemsstater indstiller én by som europæisk kulturhovedstad og underretter Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen og Regionsudvalget herom, senest fire år inden aktionen skal iværksættes.

Underretningen skal ledsages af en begrundelse for indstillingen, som bygger på juryens rapporter.

Ved indstillingen tages der hensyn til de henstillinger, juryen har afgivet.

2. Europa-Parlamentet kan afgive udtalelse til Kommissionen inden for en frist på tre måneder fra modtagelsen af de berørte medlemsstaters indstillinger.

3. Rådet, der træffer afgørelse på grundlag af en henstilling, som Kommissionen udarbejder under hensyn til Europa-Parlamentets udtalelse og juryernes rapporter, udpeger officielt de pågældende byer som europæiske kulturhovedstæder for det år, indstillingen vedrører.

Artikel 10

Overvågnings- og rådgivningsudvalg

1. Der oprettes et overvågnings- og rådgivningsudvalg til at overvåge opfyldelsen af kravene til aktionen og dens mål samt for at yde de europæiske kulturhovedstæder støtte og vejledning fra det tidspunkt, hvor de er udpeget og indtil iværksættelsen af aktionen »Den Europæiske Kulturhovedstad«.

2. Udvalget består af syv medlemmer udpeget af Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen og Regionsudvalget, jf. artikel 6, stk. 4. Desuden kan den berørte medlemsstat udpege en observatør til udvalget.

3. De udpegede byer fremsender statusrapporter til Kommissionen senest tre måneder inden møderne i udvalget.

4. Kommissionen indkalder udvalget og repræsentanterne for de udpegede byer. Udvalget indkaldes to gange for at rådgive om og evaluere forberedelserne til aktionen for at yde byerne bistand ved udformning af et program af høj kvalitet med en klar europæisk dimension. Udvalgets første møde afholdes senest to år inden aktionen iværksættes, og dets andet møde senest otte måneder inden aktionen.

5. Efter hvert møde udarbejder udvalget en rapport om forberedelserne til aktionen og de foranstaltninger, der bør træffes. Rapporten vurderer navnlig aktionens europæiske merværdi ud fra kravene i artikel 4 og henstillingerne i rapporterne fra juryen samt overvågnings- og rådgivningsudvalget.

6. Rapporterne sendes til Kommissionen og til de berørte byer og medlemsstater. De offentliggøres ligeledes på Kommissionens websted.

Artikel 11

Pris

På grundlag af overvågnings- og rådgivningsudvalgets rapport efter dettes andet møde, jf. artikel 10, stk. 4, tildeler Kommissionen de udpegede byer en økonomisk pris til ære for Melina Mercouri, forudsat at byerne har opfyldt kravene i artikel 4 og fulgt henstillingerne fra juryen og overvågnings- og rådgivningsudvalget. Prisen udbetales fuldt ud senest tre måneder inden iværksættelse af aktionen for det pågældende år.

Artikel 12

Evaluering

Kommissionen sørger hvert år for udarbejdelse af en ekstern og uafhængig evalueringsrapport om resultaterne af det foregående års aktion vedrørende »Den Europæiske Kulturhovedstad« ud fra de mål og krav, der er fastlagt i denne afgørelse.

Kommissionen forelægger en rapport om denne evaluering for Europa-Parlamentet, Rådet og Regionsudvalget inden udgangen af det år, der følger efter den pågældende aktion vedrørende »Den Europæiske Kulturhovedstad«.

Artikel 13

Ophævelse

Afgørelse nr. 1419/1999/EF ophæves. Den finder imidlertid stadig anvendelse, for så vidt angår de byer, der er blevet udpeget som europæiske kulturhovedstæder i 2007, 2008 og 2009.

Artikel 14

Overgangsbestemmelser

1. De byer, der er udpeget som europæiske kulturhovedstæder i 2010 på grundlag af afgørelse nr. 1419/1999/EF indgår i den overvågningsproces, der er fastlagt i artikel 10 i nærværende afgørelse. Kommissionen tildeler en pris til de udpegede byer på grundlag af artikel 11 i nærværende afgørelse.

2. Uanset artikel 3-9 sker udpegelsen af europæiske kulturhovedstæder i årene 2011 og 2012 efter følgende procedure:

1) Byer i medlemsstaterne udpeges til europæisk kulturhovedstad, jf. bilaget.

2) Hver medlemsstat fremsender, jf. bilaget, meddelelse om indstillingen af en eller flere byer til Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen og Regionsudvalget.

3) Denne indstilling fremsendes senest fire år inden den pågældende aktions start, og sammen hermed kan der fremsendes en henstilling fra den pågældende medlemsstat.

4) Kommissionen indkalder hvert år en jury, som udarbejder en rapport om indstillingen/indstillingerne ud fra den pågældende aktions mål og karakteristika.

5) Denne jury består af syv uafhængige højtstående personer, som er eksperter med en baggrund inden for den kulturelle sektor, hvoraf to udpeges af Europa-Parlamentet, to af Rådet, to af Kommissionen og en af Regionsudvalget.

6) Juryen forelægger sin rapport for Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet.

7) Europa-Parlamentet kan afgive udtalelse til Kommissionen om indstillingen eller indstillingerne inden for en frist på tre måneder fra modtagelsen af juryens rapport.

8) Rådet, der træffer afgørelse på grundlag af en henstilling, som Kommissionen udarbejder under hensyn til Europa-Parlamentets udtalelse og juryens rapport, udpeger officielt byen som europæisk kulturhovedstad for det år, indstillingen vedrører.

3. Uanset artikel 4 finder kravene i artikel 3 og bilag II til afgørelse nr. 1419/1999/EF anvendelse på de europæiske kulturhovedstæder i 2010, 2011 og 2012, medmindre den pågældende by udarbejder sit program på grundlag af kravene i nærværende afgørelses artikel 4.

Artikel 15

Ikrafttræden

Denne afgørelse træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra 1. januar 2007 med undtagelse af artikel 5, der finder anvendelse fra den 23. november 2006.

Udfærdiget i Strasbourg, den 24. oktober 2006.

På Europa-Parlamentets vegne	*På Rådets vegne*
J. BORRELL FONTELLES	P. LEHTOMÄKI
Formand	*Formand*

BILAG

Rækkefølge for udpegelse af europæiske kulturhovedstæder [1]

2007	Luxembourg	Rumænien [1]
2008	Det Forenede Kongerige	
2009	Østrig	Litauen
2010	Tyskland	Ungarn
2011	Finland	Estland
2012	Portugal	Slovenien
2013	Frankrig	Slovakiet
2014	Sverige	Letland
2015	Belgien	Tjekkiet
2016	Spanien	Polen
2017	Danmark	Cypern
2018	Nederlandene	Malta
2019	Italien	Bulgarien [2]

[1] I henhold til afgørelse nr. 1419/1999/EF blev den rumænske by Sibiu udpeget til europæisk kulturhovedstad i 2007.
[2] Med forbehold af Bulgariens tiltrædelse af Den Europæiske Union deltager Bulgarien i aktionen »Den Europæiske Kulturhovedstad« i 2019.

[1] Irland var berettiget til at udpege en europæisk kulturhovedstad i 2005 og Grækenland i 2006.